

ՀԱՍՏԱՏՎԱԾ

ՖԻԶԻԿԱԿԱՆ ԿՈՒՆՏՐՈՒՄԻ ՀԱՅԿԱԿԱՆ
ՊԵՏԱԿԱՆ ԻՆՍՏԻՏՈՒՏԻ ՊԵՏԱԿԱՆ
ԽՈՐՀՐԴԻ 2009թ. ԱՊՐԻԼԻ 29-Ի ԾԽՄՏՐԻՄ
ԳԻՏԱԿԱՆ ԽՈՐՀՐԴԻ ԼԱՅՈՒՆՑ

ՖԿԴՊԻ ՈՒԿՏՈՐ՝

(Վ.Բ.ՍՊԱՐԵԼՅԱՆ)

ՖԻԶԻԿԱԿԱՆ ԿՈՒՆՏՐՈՒՄԻ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ԻՆՍՏԻՏՈՒՏԻ
ՊՐՈՖԵՍՈՐԱԿԱՆ ԸՆԴՈՒՄԻ ԿԱԶՄԻ ԶԵՎԱԿՈՐՄԱՆ ԿԱՆՈՆԱԿԱՐԳ

1. ԸՆԴՈՒՄԻ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

1.1. Սույն կանոնակարգը ընդունվել է համաձայն «Բարձրագույն և հետբուհական մասնագիտական կրթության մասին» ՀՀ օրենքի հոդված 6-ի 2-րդ կետի 2-րդ ենթակետի, «Գիտության և գիտատեխնիկական գործունեության մասին» ՀՀ օրենքի հոդված 16-ի 6-րդ կետի, ՀՀ կառավարության 2001թ. հուլիսի 9-ի թիվ 615 որոշման և «Ֆիզիկական կուլտուրայի հայկական պետական ինստիտուտ» պետական ոչ առևտրային կազմակերպության կանոնադրության:

1.2. Սույն կանոնակարգը սահմանում է Ֆիզիկական կուլտուրայի հայկական պետական ինստիտուտի (այսուհետ՝ «Ինստիտուտ») պրոֆեսորադասախոսական կազմի պաշտոններում նշանակման (պաշտոնատեղերի ստեղծման, տեղակալման, առաջաջանման) և մրցույթի կազմակերպման սկզբունքները:

1.3. Ինստիտուտում պրոֆեսորադասախոսական /գիտամանկավարժական/ կազմի աշխատանքի ընդունումը իրականացվում է պայմանագրային հիմունքներով, որին նախորդում է պաշտոնի հավակնորդի բաց մրցութային կարգով ընտրությունը (բացառությամբ՝ ռեկտորի հայեցողությամբ ամբիոնում ազատ հաստիքի առկայության դեպքում մինչև 1 տարի ժամկետով պաշտոնում հրամանագրման, վերականգնվելու և մանկավարժական հատուկ տարակարգեր զբաղեցնելու դեպքերի):

2. ՊՐՈՖԵՍՈՐԱԿԱՆ ԸՆԴՈՒՄԻ ՏԱՐԱԿԱՐԳԵՐ

2.1. Ինստիտուտի պրոֆեսորադասախոսական կազմն ընդգրկում է հետևյալ տարակարգերը՝ դասախոս, ասիստենտ, դոցենտ, պրոֆեսոր:

2.2. *Դասախոսի* պաշտոն կարող են զբաղեցնել անձինք, որոնք ունեն մագիստրոսի կամ դրան համարժեք որակավորման աստիճան(դիպլոմավորված մասնագետ):

2.3. *Ասիստենտի* պաշտոն կարող են զբաղեցնել անձինք, որոնք

- համապատասխան մասնագիտության գծով ունեն գիտական աստիճան և /կամ/
- ավարտել են ասպիրանտուրան կամ էլ հանձնել են որակավորման քննությունները:

2.3.1. Սպորտային մանկավարժական ամբիոններում *ասիստենտի* պաշտոն զբաղեցնելու համար գիտական աստիճանի առկայությունը պարտադիր չէ:

Ասիստենտի պաշտոն կարող են զբաղեցնել այն անձինք, որոնք

- ունեն գիտամանկավարժական աշխատանքի առնվազն 3 տարվա ստաժ, և վերջին 3 տարվա ընթացքում ինստիտուտում իրականացրել են մասնագիտությանը համապատասխան գիտամանկավարժական գործունեություն,
- ունեն սպորտային կոչումներ կամ պատրաստել են մարզիկներ, որոնք մասնակցել են միջազգային ֆեդերացիայի հովանու ներքո կազմակերպվող միջազգային մրցումների կամ դարձել հանրապետական առաջնությունների մրցանակակիրներ,
- ունեն հրատարակված գիտական և ուսումնամեթոդական աշխատանքներ, ընդ որում առնվազն 2 աշխատանք՝ վերջին 3 տարվա ընթացքում:

2.4. *Պոզենտի* պաշտոն կարող են զբաղեցնել անձինք, որոնք՝

- համապատասխան մասնագիտության գծով ունեն գիտական աստիճան,
- սպորտի բնագավառում ունեն գիտամանկավարժական աշխատանքի առնվազն 15 տարվա ստաժ, վերջին 3 տարվա ընթացքում ինստիտուտում իրականացրել են մասնագիտությանը համապատասխան գիտամանկավարժական գործունեություն և /կամ/
- ունեն պատվավոր կոչումներ, հանրապետական կամ միջազգային ֆեդերացիայի հովանու ներքո կազմակերպվող միջազգային մրցումների մրցանակակիրներ են, պատրաստել են սաներ, ովքեր մասնակցել են օլիմպիական խաղերի, աշխարհի և եվրոպայի առաջնությունների,
- ունեն հրատարակված կամ ինստիտուտի գիտական խորհրդի կողմից երաշխավորված գիտական /գիտամեթոդական/ և ուսումնամեթոդական աշխատանքներ /այդ թվում՝ համահեղինակների/, ընդ որում, առնվազն 3 աշխատանք՝ վերջին 3 տարվա ընթացքում,

2.5. *Պրոֆեսորի* պաշտոն կարող են զբաղեցնել անձինք, որոնք՝

- համապատասխան մասնագիտության գծով ունեն գիտությունների դոկտորի գիտական աստիճան կամ պրոֆեսորի գիտական կոչում, կամ ունեն գիտությունների թեկնածուի գիտական աստիճան և դոցենտի կոչում, գիտամանկավարժական աշխատանքի առնվազն 30 տարվա ստաժ, ինստիտուտի գիտական խորհրդի կողմից՝ երաշխավորված հրատարակված

մենագրություն կամ նախարարության կողմից երաշխավորված հրատարակված դասագիրք՝ առանց համահեղինակների, ինչպես նաև առնվազն 30 գիտական և ուսումնամեթոդական աշխատանք, այդ թվում վերջին հինգ տարվա ընթացքում 3 աշխատանք և 3 պաշտպանած ատենախոսության ղեկավար են:

- սպորտի բնագավառում ունեն գիտամանկավարժական աշխատանքի առնվազն 30 տարվա ստաժ, վերջին 5 տարվա ընթացքում ինստիտուտում իրականացրել են մասնագիտությանը համապատասխան գիտամանկավարժական գործունեություն և /կամ/
- ունեն պատվավոր կոչումներ, միջազգային ֆեդերացիայի հովանու ներքո կազմակերպվող միջազգային մրցումների հաղթողներ են, պատրաստել են սաներ, ովքեր օլիմպիական խաղերի, աշխարհի և Եվրոպայի առաջնությունների մեդալակիրներ են,
- ունեն հրատարակված գիտական /գիտամեթոդական/ և ուսումնամեթոդական աշխատանքներ /այդ թվում՝ համահեղինակների/, ընդ որում, առնվազն 5 աշխատանք՝ վերջին 5 տարվա ընթացքում:

2.6. Ինստիտուտում վարչական աշխատանքի անցած դասախոսները համատեղությամբ կարող են մինչև 0,5 դրույք պահպանել իրենց պրոֆեսորադասախոսական տարակարգը և նույն դրույքի սահմաններում մասնակցել պրոֆեսորադասախոսական պաշտոնների տեղակալման գործընթացին համաձայն սույն կանոնակարգի 3-րդ բաժնում սահմանված կարգի: Լիազորությունների ավարտից հետո նրանք ապահովվում են Ինստիտուտում իրենց գիտամանկավարժական համապատասխան պաշտոնով:

3. ՊՐՈՖԵՍՈՐԱԿԱՍԱԽՈՍԱԿԱՆ ԿԱԶՄԻ ՊԵՇՏՈՆՆԵՐԻ ՏԵՐԱԿԱԼՄԱՆ և ԱՌԱՋՔԱՇՄԱՆ ՉՓՈՒՆԻՇՆԵՐԸ

3.1. Պրոֆեսորադասախոսական կազմի պաշտոնների տեղակալման և առաջաջման չափանիշներն են՝

- հավակնորդի որակավորման աստիճանը, գիտական աստճանը և գիտական կոչումը,
- մանկավարժական աշխատանքի ստաժը:

3.2. Ըստ պրոֆեսորադասախոսական տարակարգերի սահմանվում են ուսումնական և մեթոդական-կազմակերպչական գործունեության հետևյալ ցուցանիշները.

1. Պրոֆեսորի համար՝

դասախոսությունների վարում, գիտամեթոդական սեմինարների անցկացում, մագիստրանտների և ասպիրանտների ատենախոսությունների ղեկավարում, մագիստրոսական դասընթացների կազմակերպում, մասնակցություն մեթոդական և մշտական հանձնախմբերի, խորհուրդների, խորհրդատվական հանձնախմբերի աշխատանքներին:

2. Դոցենտի համար՝

դասախոսությունների վարում, գործնական (սեմինար) պարապմունքների, լաբորատոր պարապմունքների անցկացում, գիտամեթոդական սեմինարների անցկացում, մագիստրանտների և ասպիրանտների ատենախոսությունների ղեկավարում, մասնակցություն մեթոդական և մշտական հանձնախմբերի, խորհուրդների, խորհրդատվական հանձնախմբերի աշխատանքներին:

3. Ախտենտի համար՝

դասախոսությունների, գործնական և լաբորատոր պարապմունքների վարում, ուսանողների կանոնավոր խորհրդատվությունների անցկացում, ուսանողների ավարտական աշխատանքների ղեկավարում, մասնակցություն ուսումնական ստորաբաժանման ուսումնամեթոդական և հետազոտական աշխատանքներին:

4. Դասախոսի համար՝

գործնական և լաբորատոր պարապմունքների, ուսումնական սեմինարների անցկացում, մասնագիտական առարկաներից կուրսային աշխատանքների և նախագծերի ղեկավարում, ուսումնական պրակտիկաների ղեկավարում: Բացառիկ դեպքերում, ռեկտորի համաձայնությամբ՝ դասախոսությունների վարում:

4. ՊՐՈՖԵՍՈՐԱԿԱՍԱԽՈՍԱԿԱՆ ԿԱԶՄԻ ՁԵՎՎՈՐՄԱՆ ԿՐՈՐԸ

4.1. Ինստիտուտի պրոֆեսորադասախոսական կազմի ձևավորումն իրականացվում է հետևյալ հաջորդականությամբ.

ա/ թափուր պաշտոնների տեղակալման

բ/ պաշտոններում առաջաջման

գ/ բացառիկ դեպքերում պաշտոններում նշանակման

4.2. Թափուր պաշտոնների տեղակալման կարգով պրոֆեսորադասախոսական կազմի համալրումը ամբիոններում առաջանում է՝

• տարեկան ուսումնական բեռնվածության երաշխավորված կայուն աճի,

• պրոֆեսորադասախոսական կազմից որոշ անձանց կենսաթոշակային տարիքային սահմաններին հասնելու և աշխատանքային պայմանագիրը լուծվելու,

• առանձին անձանց առողջական վիճակի կամ այլ պատճառներով գիտամանկավարժական գործունեության վաղաժամկետ դադարեցման,

• պայմանագրի ժամկետը լրանալուց հետո այն չվերակնքվելու դեպքերում:

4.3. Պաշտոններում առաջաջման կարգով, որն իրականացվում է գիտամանկավարժական գործունեության բնագավառում պաշտոնի հավակնորդի ակնառու հաջողությունների և որակական

առաջընթացի առկայության դեպքերում (գիտական աստիճանի կամ կոչման շնորհում, մասնագիտության կրթական չափորոշիչի, ուսումնական և առարկայական ծրագրերի մշակում, դասագրքերի, ուսումնական ձեռնարկների և ուսումնամեթոդական նյութերի հրատարակում, հետազոտական գործունեության ծավալում, մասնակցություն հանրապետական և միջազգային գիտամանկավարժական միությունների, ընկերակցությունների և այլ մարմինների աշխատանքին):

4.4. *Բացառիկ դեպքերում* պրոֆեսորադասախոսական կազմը կարող է ձևավորվել *պաշտոններում նշանակման կարգով*:

4.5. Տարբեր պատճառներով առկա պաշտոնատեղերի վերացման (ուսումնական բեռնվածության զգալի նվազում, ֆակուլտետի, ամբիոնի լուծարում, աշխատանքի ծավալների և աշխատանքի կազմակերպման պայմանների փոփոխման դեպքում, ինչպես նաև ուսումնական անհրաժեշտությամբ պայմանավորված այլ դեպքերում), գործատուն իրավունք ունի առաջարկել կնքելու փոփոխված պայմաններով աշխատանքային պայմանագիր: Փոփոխված պայմաններում աշխատանքը կատարելու աշխատողի անհամաձայնության դեպքում գործատուն իրավունք ունի լուծել պրոֆեսորադասախոսական պաշտոն զբաղեցնող անձի աշխատանքային պայմանագիրը՝ պահպանելով աշխատանքային պայմանագրի լուծման սահմանված կարգը:

4.6. Ինստիտուտում ժամավճարով դասավանդողները, ինչպես նաև 0,25 կամ 0,5 դրույքով համատեղողները առանց մրցույթի հրամանագրվում են ռեկտորի կողմից:

5. ՊՐՈՖԵՍՈՐԱԴԱՍԱԽՈՍԱԿԱՆ ԿԱԶՄԻ ՊԼԱՇՏՈՆՆԵՐԻ ՏԵՐԱԿԱԼՄԱՆ ԸՆՏՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԿԱՐԳԸ

5.1. Ինստիտուտում սահմանվում է պրոֆեսորադասախոսական պաշտոնների ընտրության մրցութային եղանակ:

5.2 Պրոֆեսորադասախոսական թափուր պաշտոնատեղի մրցույթի վերաբերյալ հայտարարությունը տրվում է հանրապետական մամուլում: Հայտարարության մեջ նշվում են մրցույթի պայմանները, պաշտոնատեղի հավակնորդին ներկայացվող պահանջները և դիմումների ներկայացման ժամկետը՝ հայտարարության հրապարակումից հետո 30 օրվա ընթացքում:

5.3. Պաշտոնատեղի հավակնորդները հայտարարության մեջ նշված ժամկետում ներկայացնում են հետևյալ փաստաթղթերը՝

- դիմում ռեկտորին,
- կադրերի հաշվառման անհատական թերթիկ,
- գիտական (որակավորման) աստիճանը և գիտական կոչումը հաստատող փաստաթղթերի պատճենները,
- տպագրված գիտական և մեթոդական աշխատանքների ցուցակը,

5.4. Պաշտոնատեղի հավակնորդի գործը չի ընդունվում, եթե պահանջվող փաստաթղթերը լրիվ չեն, կամ պահպանված չէ ներկայացման ժամկետը: Հավակնորդի դիմումը մերժվում է ռեկտորի կողմից, եթե նրա որակավորումը չի բավարարում մրցույթի պայմանները կամ չի համապատասխանությունը ամբիոնի որակավորմանը:

5.5. Պրոֆեսորադասախոսական թափուր պաշտոնատեղերի ընտրությունը (մրցույթը) անցկացվում է ինստիտուտի գիտական խորհրդում: Նախքան գիտական խորհրդում հավակնորդի հարցի քննարկումը, նրա վերաբերյալ բոլոր նյութերը քննարկվում են համապատասխան ամբիոնի միստում: Ամբիոնը հավակնորդի վերաբերյալ ընդունված գրավոր կարծիքը ներկայացնում է մրցութային հանձնաժողովին (հետագայում՝ «Հանձնաժողով»): Հանձնաժողովի միստը իրավագոր է, եթե միստին մասնակցում է անդամների 2/3-ը: Հանձնաժողովը ուսումնասիրում է մրցույթի մասնակիցների կողմից ներկայացված նյութերը և կայացնում է որոշում: Եթե հավակնորդների թիվը մեկից ավելի է, ապա ուսումնասիրվում են բոլոր հավակնորդների ներկայացրած փաստաթղթերը:

Հանձնաժողովի որոշումը համարվում է օրինական, եթե քվեարկությանը մասնակցել է նրա կազմի 2/3 անդամ: Հանձնաժողովի որոշումը հանձնվում է ինստիտուտի գիտական քարտուղարին, որը փաստաթղթերը ներկայացնում է գիտական խորհրդին:

Ամբիոնի քննարկման արդյունքները ստանալուց հետո՝ գիտական խորհուրդը 2-3 շաբաթվա ընթացքում քննարկում է հավակնորդի պաշտոնավարման տեղակալման հարցը և ընդունում որոշում՝ փակ (զաղտնի) քվեարկությամբ: Մեկից ավելի հավակնորդների դեպքում, մրցութային հանձնաժողովի նախագահը, ըստ փաստաթղթերի ներկայացման քրոնոլոգիական հաջորդականության, ներկայացնում է պաշտոնի հավակնորդների ցուցակը, նրանց տվյալները, ամբիոնի և մրցութային հանձնաժողովի կարծիքները: Գիտական խորհրդի միստին պրոֆեսորների պաշտոնին հավակնորդների ներկայությունը, որպես կանոն, պարտադիր է: Քննարկումներից և ելույթներից հետո ինքնաբացարկ չհայտարարած հավակնորդների ազգանունները, գիտական խորհրդի որոշմամբ, գրվում են քվեաթերթիկներում: Նախագահը գիտական խորհրդի անդամներին ներկայացնում է փակ (զաղտնի) քվեարկության կարգը: Խորհրդի անդամների առաջարկով, փակ (զաղտնի) քվեարկություն անցկացնելու և դրա արդյունքներն ամփոփելու համար, գիտական խորհրդի որոշմամբ՝ խորհրդի անդամներից ընտրվում է 3 հոգուց ոչ պակաս (կենտ թվով) հաշվիչ հանձնաժողով: Հավակնորդները չեն կարող լինել հաշվիչ հանձնաժողովի անդամ: Հաշվիչ հանձնաժողովն իր կազմից ընտրում է նախագահ: Հանձնաժողովի որոշումներն ընդունվում են անդամների ձայների պարզ մեծամասնությամբ: Մեկ հավակնորդի դեպքում՝ քվեաթերթիկում պետք է նշվի թեկնածուի ազգանունը, անունը, «կողմ» և «դեմ» բառերը: Մեկից ավելի հավակնորդների

քվեարկության համար նախատեսված քվեաթերթիկում այբբենական կարգով պետք է նշված լինեն նրանց ազգանունը, անունը, իսկ վերջին տողում՝ «Բոլորին դեմ եմ» արտահայտությունը: Գիտական խորհրդի կազմի յուրաքանչյուր անդամին տրվում է մեկ քվեաթերթիկ: Քվեաթերթիկ ստացողը ստորագրում է քվեարկության ցուցակում: Քվեարկության ավարտից հետո, հաշվիչ հանձնաժողովն ամփոփում է քվեարկության արդյունքները և կազմում արձանագրություն:

Շնորհված է համարվում գիտական խորհրդի նիստին մասնակից անդամների ձայների կեսից ավելին (կեսից ավելի՝ 50% + 1) ստացած պաշտոնատեղի հավակնորդը:

5.6. Մրցույթի արդյունքները կարող են չեղյալ հայտարարվել միայն սույն կանոնակարգը խախտելու դեպքում:

5.7. Աշխատանքային պայմանագրի ժամկետը լրանալուց հետո պրոֆեսորադասախոսական աշխատողի հետ կարող է կնքվել նոր աշխատանքային պայմանագիր մինչև 5 տարի ժամկետով, առանց մրցութային ընտրության՝ պայմանագրային ժամկետում նոր գիտամանկավարժական գործունեության արդյունքների գնահատման հիման վրա /«Բարձրագույն և հետբուհական մասնագիտական կրթության մասին» ՀՀ օրենքի 19 հոդվածի 4-րդ մաս/ :

6. ՀԱՏՈՒԿ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ

6.1. Ռեկտորը /ղեկանը/ իրավասու է ինստիտուտի գիտական խորհրդին ներկայացնելու զբաղեցրած պաշտոններում դասավանդողների համապատասխանության հարցը: Եթե խորհուրդը փակ, գաղտնի քվեարկությամբ հաստատում է պրոֆեսորի, դոցենտի, ասիստենտի, դասախոսի անհամապատասխանությունը զբաղեցրած պաշտոնում, ապա ռեկտորը ղեկավարվելով խորհրդի որոշմամբ, լուծում է վերջինիս աշխատանքային պայմանագիրը՝ գործող ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով:

6.2. Ամբիոնի բաժանման և ամբիոնների միավորման ժամանակ արգելվում է դասախոսների վաղաժամկետ մրցույթի անցկացումը:

7. ԵԶՐԱՓՈՎԿԻՉ ԳՐՈՒՅԹՆԵՐ

7.1. Սույն կարգը գործողության մեջ է դրվում Ինստիտուտի գիտխորհրդում ընդունվելու օրվանից: